

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 13C/421/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214215440
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr Dagmar Aradská
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2015:4214215440.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno samosudkyňou JUDr. Dagmar Aradskou v právnej veci žalobcu: TELERVIS PLUS a.s., so sídlom Staré Grunty 7, Bratislava, IČO: 35 717 769, v konaní zastúpený: JUDr. Vratislav Šteffek, advokát so sídlom Nám. Martina Benku 6, Bratislava proti žalovanej: J. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Č., O. C. XX/X, za účasti občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, v konaní zastúpený JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom so sídlom Dobrovičova 13, Bratislava, o zaplatenie 685,- eur s príslušenstvom

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 495,- eur s 5,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 495,- eur od 22.12.2013 do zaplatenia, to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 20,-eur, splatných vždy do 20. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Súd návrh v časti prevyšujúcej sumu 495,- eur ako aj v časti zmluvnej pokuty vo výške 66,- eur a v prevyšujúcej časti úroku z omeškania z a m i e t a .

Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v bode 3 obchodných podmienok k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 120130520 z 7.2.2013 v znení: " Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ dlžník/ spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa čl. II zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/ spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 3,1 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov, a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky. Zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa dlžník dostal do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky." je n e p r i j a t e ľ n á .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 18.8.2014 domáhal zaviazania žalovanej na zaplatenie sumy 685,- eur s 5,50% úrokom z omeškania zo sumy 685,- eur od 21.7.2013 do zaplatenia, na zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 16,50 eur a náhrady trov konania. Návrh odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 120130520 zo 7.2.2013 poskytol žalovanej úver vo výške 500,- eur za odplatu 190,- eur. Uvedenou zmluvou sa žalovaná zaviazala celkovú sumu vo výške 690,- eur uhradiť 13 mesačnými splátkami, z toho prvé tri splátky po 2,50 eur mesačne a zostávajúcich 10 splátok po 68,25 eur. Žalovaná si svoju zmluvnú povinnosť neplnila včas, keď úhrnom zaplatila sumu vo výške 5,- eur, z ktorej ostatný raz zaplatila sumu vo výške 2,50 eur dňa 28.2.2013. Keďže žalovaná bola v omeškaní s

platením viac ako tri mesiace, žalobca bol oprávnený žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi. V podaní z 27.11.2013 žalobca upozornil žalovanú na uplatnenie práva na zaplatenie celého dlhu a podaním z 16.12.2013 žalovanej oznámil zosplatnenie úveru dňom 20.7.2013. Žalovaná po zosplatnení úveru nerealizovala žiadnu platbu. Žalobca si po započítaní úhrad žalovanej vo výške 5,- eur uplatnil nárok na zaplatenie sumy 685,- eur (690 - 5) a podľa bodu 3 Obchodných podmienok si uplatnil aj nárok na zmluvnú pokutu vo výške 16,50 eur (3,30% z 500,-€).

Občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV dňa 28.10.2014 doručilo súdu oznámenie o vstupe do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného spotrebiteľa

Súd v súlade s § 101 ods. 2 pojednával v neprítomnosti riadne predvolaných právnych zástupcov žalobcu a vedľajšieho účastníka na strane žalovanej a vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu.

Žalovaná vo svojej výpovedi uviedla, že bola dlho v nemocnici. Po návrate zavolała pani A., ktorá s ňou uzatvorila zmluvu, že nevie platiť po 80,- eur, ale len po 40,- eur. Menovaná vôbec neprišla pre peniaze. Žalovaná ďalej uviedla, že má vyššie výdavky, lebo má 14 ročného syna, ktorý dochádza do inej obce do školy. Ona je invalid a poberá dôchodok vo výške XXX,- eur. Platí dlh obci Čičov vo výške po 20,- eur mesačne, exekútor jej zráža 36,- eur mesačne. Žije v druhovskom vzťahu s M. O., ktorému za bývanie neplatí, no výdavky na domácnosť hradia spoločne. Viac ako 20,- eur mesačne platiť nevie.

Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 120130520 z 7.2.2013 na formulárovom tlačive žalobcu označenom aj ako KEŠOVKA vyplýva, že žalobca sa zaviazal poskytnúť žalovanej úver vo výške 500,- eur s úrokom 20% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, vo výške 14% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov. Podľa uvedeného tlačiva si za poskytnutie úveru mal žalobca účtovať odmenu vo výške 18% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 5% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov. Podľa zmluvy sa žalovaná ako dlžník zaviazala zaplatiť istinu vo výške 500,- eur a odplatu vo výške 190,- eur, a tak celková dlžná suma na úhradu bola vo výške 690,- eur, ktorú mala žalovaná uhradiť 13 mesačnými splátkami, a to prvé tri splátky po 2,50 eur a nasledujúcich 10 splátok po 68,25 eur. Prvá splátka bola splatná 10. deň po uzatvorení zmluvy a každá ďalšia splátka bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky, pričom doporučený termín úhrady je 2. deň v mesiaci. Priemerná RPMN ku dňa podpisu zmluvy, pri splatnosti 13 mesiacov, bola vo výške 46,35 eur. Podľa bodu 1. Obchodných podmienok na rube tlačiva zmluvy je RPMN vo výške 67,70%, pri splatnosti úveru 13 mesiacov. Podľa bodu 3 Obchodných podmienok pokiaľ dlžník/spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa čl. II zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, a to za každý začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej istiny, pričom zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa dlžník dostal do omeškania. Po dohode zmluvných strán je dlžník/spoludlžník povinný uhradiť paušálnu náhradu nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vymáhaním dlžnej čiastky vo výške 20 % z poskytnutej istiny, najmenej 67,- eur, ktorá po dohode zmluvných strán nepodlieha vyúčtovaniu.

Žalobca predžalobnou upomienkou z 27.11.2013 vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy vo výške 480,25 eur do 5 dní od obdržania výzvy v hotovosti obchodnému zástupcovi, resp. do pokladne spoločnosti, resp. na špecifikovaný bankový účet, pričom ju súčasne v súlade s § 53 ods. 8 OZ upozornil, že po márnom uplynutí 15 dňovej lehoty bude žiadať zaplatenie celej pohľadávky so zmluvne dojednanými sankciami. Prípisom zo 16.12.2013 žalobca žalovanej oznamoval zosplatnenie úveru (spätne) k 20.7.2013 z dôvodu omeškania, pričom ju vyzval na úhradu sumy 867,50 eur, z ktorej suma 685,-eur predstavuje istinu, vrátane úroku a zmluvnej odmeny, suma 82,50 eur predstavuje zmluvnú pokutu a suma 100,- eur predstavuje účelne vynaložené náklady za úkony spojené s vymáhaním dlžnej sumy.

Súd na danú právnu vec aplikoval ustanovenia § 1 ods. 2, § 2 písm. d/, § 9 ods. 1, 2 písm. f/, § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013, § 52 a nasl. OZ, § 544 ods. 1, 2 OZ a nasl..

V danom prípade žalobca odvodzuje svoj nárok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pri uzatváraní ktorej bola žalovaná v postavení spotrebiteľa, keďže z činnosti súdu je známe, že spoločnosť žalobcu mala v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone č. 129/2010Z.z., ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv predpisom *lex specialis* a podľa názoru konajúceho súdu ide aj v prípade spotrebiteľského úveru o spotrebiteľskú zmluvu. Uvedené znamená, že pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 129/2010Z.z. použijú sa na ich riešenie príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Nakoniec aj podľa § 54 ods. 1 OZ veta prvá Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona (Občianskeho zákonníka) v neprospech spotrebiteľa. Súd teda úverový vzťah zmluvných strán posudzoval ako záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. OZ ako aj podľa citovaných ustanovení zákona č. 129/2010Z.z..

Súd z vykonaného dokazovania zistil, že medzi spoločnosťou žalobcu a žalovanou bola dňa 7.2.2013 uzatvorená zmluva o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 500,- eur, pri cene úveru vo výške 190,- eur s tým, že žalovaná mala poskytnutý úver splatiť 13 mesačnými splátkami, a to počnúc 10. dňom po uzatvorení zmluvy, pričom každá ďalšia splátka bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky, pričom žalobca odporučil ako termín úhrady 2. deň v mesiaci. Prvé tri splátky mali byť uhradené vo výške po 2,50 eur mesačne a nasledujúcich 10 splátok po 68,25 eur mesačne. Zmluvné strany sa v súlade s § 565 OZ v bode 1 Obchodných podmienok dohodli na predčasnom zosplatení úveru po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky.

Žalobca v danom prípade preukázal vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru k 20.7.2013 ako aj jej dovoľenosť, keď žalobca preukázal existenciu dohody zmluvných strán podľa citovaného ustanovenia § 565 OZ ako aj žiadosť veriteľa žalovaného o zaplatenie celej pohľadávky a preukázal existenciu upozornenia spotrebiteľa podľa § 53 ods. 8 OZ na uplatnenie práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti.

Podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. f/, k/, zákona č. 129/2010Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013 je aj údaj o f) dobe trvania zmluvy

o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

V danom prípade písomné vyhotovenie úverovej zmluvy zo 7.2.2013 neobsahuje, na rozdiel od údajov o výške, počte a termíne splátok, údaj o konečnej splatnosti úveru. Pre absenciu podstatného údajov (§ 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013) zmluvy o spotrebiteľskom úvere je úverová zmluva uzatvorená účastníkmi konania dňa 7.12.2013 bezúročná a bez poplatkov s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona. V danom prípade žalovaná čerpala úver vo výške 500,- eur, z ktorého podľa tvrdení žalobcu uhradila sumu 5,- eur. Vyhlásením predčasnej splatnosti úveru dlh žalovanej na čerpanej sume istiny úveru predstavuje sumu 495,- € (500 - 5). Súd v tejto časti považoval návrh žalobcu za dôvodný.

Súd vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere skúmal ako predbežnú otázku platnosť dojednania o povinnosti žalovanej zaplatiť zmluvnú pokutu a paušálnu náhradu nákladov. Je evidentné, že formulár Obchodných podmienok na rube formulára Zmluvy o úvere zo 7.2.2013, ktorý v bode 3. upravuje oprávnenie veriteľa - žalobcu požadovať od dlžníka/spoludlžníka zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, a to za každý začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej istiny, pričom zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa dlžník dostal do omeškania a upravuje povinnosť dlžníka uhradiť paušálnu náhradu nákladov vynaložených

veriteľom v súvislosti s vymáhaním dlžnej čiastky vo výške 20 % z poskytnutého úveru, najmenej však 67,- €, bol žalobcom pripravený vopred. Žalobca individuálnosť dohody o zmluvnej pokute a paušálnej náhrade nákladov a ich výškach vo formulárovom tlačive žalobcu nepreukázal. S poukazom na § 53 ods. 3 OZ v znení účinnom od 1.7.2011, je aj v tejto spotrebiteľskej veci daná zákonná domnienka, že zmluvné dojednania dohodnuté medzi žalobcom ako dodávateľom a žalovanou ako spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané, pokiaľ dodávateľ nepreukáže opak. Žalobca v danom prípade opak nepreukázal, a tak súd konštatuje, že žalovaná štandardný formulár žalobcu, ako dodávateľa v spotrebiteľských zmluvách, podpísala dňa 7.2.2013 bez možnosti ovplyvniť vopred pripravený text na predtlačí štandardného formulára žalobcu, s vopred určenými podrobnými podmienkami a nemožnosťou ich zmeny žalovanou, čo nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Z činnosti súdu je známe, že žalobca podmienku, na základe ktorej je spotrebiteľ povinný zaplatiť zmluvnú pokutu a paušálnu náhradu nákladov používa vo všetkých Obchodných podmienkach zmlúv o úvere uzavretých so spotrebiteľmi. S poukazom na uvedené súd návrh žalobcu v časti zmluvnej pokuty vo výške 16,50 eur zamietol.

Žalobca v tomto sporovom konaní ovládanom zásadou prejednávajúcej nevyprodukoval, podľa § 120 ods. 1 O.s.p., žiadny dôkaz preukazujúci skutočnosť, že neprijateľná zmluvná podmienka (povinnosť žalovanej zaplatiť zmluvnú pokutu v prípade omeškania a paušálnu náhradu nákladov) bola so žalovanou dohodnutá prejavom vôle žalovanej, teda, že žalovaná mala možnosť ovplyvniť dojednania o zmluvnej pokute a paušálnej náhrade nákladov v Obchodných podmienkach zmluvy o úvere. Vzhľadom na nemožnosť žalovanej ovplyvniť text zmluvných dojednaní v žalobcom vopred formulovanom tlačive Obchodných podmienok, súd zmluvné dojednanie o povinnosti spotrebiteľa - žalovanej - zaplatiť zmluvnú pokutu a paušálnu náhradu nákladov považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj podľa § 53 ods. 4 písm. k/ OZ v znení účinnom od 1.7.2011, ktorá je s poukazom na § 53 ods. 5 citovaného zákona neplatnou ako celok, preto je vylúčené prípadné moderovanie zmluvnej pokuty podľa ustanovenia § 545a OZ, ktoré nadobudlo účinnosť od 1.1.2008.

Súd v súlade s § 153 ods. 3, 4 O.s.p. vo výroku rozsudku určil, ktorú zmluvnú podmienku považuje za neprijateľnú.

Z činnosti súdu je známe, že obsahovo rovnaká zmluvná podmienka v obdobnej zmluve žalobcu už bola predmetom súdnej kontroly a súd ju (právoplatne) považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. 13C/301/2013 z 25.10.2013, 13C/38/2014 z 27.6.2014), ktoré rozsudky sú prístupné aj verejnosti na stránkach Ministerstva spravodlivosti SR www.justice.gov.sk <<http://www.justice.gov.sk>>.

S poukazom na § 53a ods. 1 OZ a citované právoplatné rozsudky je dodávateľ povinný zdržať sa používania takejto podmienky v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Žalobca sa domáhal aj zaplata 5,5% úroku z omeškania ročne zo sumy 685,- eur od 21.7.2013 až do zaplata. Žalobca si právo podľa § 565 OZ, teda predčasné zosplatenie úveru pre omeškanie s úhradou splátok, uplatnil voči žalovanej prípisom z 16.12.2013, v ktorom oznamoval žalovanej zosplatenie úveru späť k 20.7.2013, ktorý však podal na poštovú prepravu až 17.12.2013. Žalovaná sa tak o zosplatenie dozvedela až z prípisu žalobcu podaného na poštovú prepravu 17.12.2013. Potom v súlade s § 563 OZ sa žalovaná dostala do omeškania s úhradou dlhu dňom 22.12.2013, keď súd vychádzal z predpokladu, že uvedený prípis bol žalovanej doručený dňa 20.12.2013. Keďže žalovaná dňa 21.12.2013 úhradu nerealizovala, nasledujúcim dňom sa dostala do omeškania. Žalobcovi s poukazom na § 517 ods. 1, 2 OZ, v spojení s § 3nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. vznikol nárok na úrok z omeškania o 5 percentuálnych bodov vyšší ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky. Výška základnej úrokovej sadzby ECB k 22.12.2013 bola 0,25%, a tak žalobcovi vznikol nárok na 5,25% úrok z omeškania ročne, ale len zo sumy prísudku uvedeného vo výroku tohto rozsudku. Súd návrh žalobcu aj v prevyšujúcej časti úroku z omeškania zamietol.

Žalobca bol v konaní len čiastočne úspešný, pričom neúspech žalobcu v časti istiny (27,74%), v časti úroku z omeškania (10%), ale aj v časti zmluvnej pokuty (3%) je úspechom žalovanej (40,74%), ktorý sa odrátava od úspechu žalobcu. Preto súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Lehotu na plnenie súd žalovanej určil v súlade s § 160 ods. 1 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu - Okresný súd Komárno, Pohraničná 6, 945 01 Komárno - na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.